

[Lorentzen.]

vejebragt et meget omfattende Talmateriale, der er indsamlet og bearbejdet af Det statistiske Departement. Formaalet hermed har bl. a. været at naa til Erkendelse af Boligmangelens Omfang.

De fleste af os skal jo have et Sammenligningsgrundlag for at naa til en Vurdering af, hvad Tallene fortæller. Vi lidt ældre plejer at bruge den forrige Verdenskrig som Sammenligningsgrundlag, og jeg har derfor stillet mig selv det Spørgsmaal: Er Boligmassen mindre i Dag end dengang? Og jeg kan besvare det med: nej, afgjort ikke. Det næste Spørgsmaal: Er Befolkningstætheden i Lejlighederne større i Dag end dengang? Og jeg maa besvare det med: nej, tværtimod. Allerede disse Oplysninger vil sikkert forekomme en Del fremmede.

Det statistiske Departement har foretaget en Vurdering af Boligforholdene her i Landet i 1940 og ved Udgangen af 1945 paa Grundlag af en Optælling, og det er ret interessant at se det Resultat, Departementet naar til. Det hedder herom i dets Skrivelse af 10. Marts 1947 til Huslejeudvalget:

„Det gennemsnitlige Antal Beboere pr. Lejlighed er for hele Landet gaaet ned fra 3,01 Beboere pr. Lejlighed i 1940 til 2,96 Beboere i 1945, en Nedgang, der genfindes i alle Landsdele. Eller udtrykt paa en anden Maade:“
— jeg citerer stadig Departementets Skrivelse —

„Antallet af beboede Lejligheder er steget lidt stærkere end Folketallet i nævnte 5 Aars Periode.“

Men Tabellerne viser, at der er sket en Forskydning i Beboertallet i ugunstig Retning fra de større til de mindre Lejligheder, saaledes at Antallet af Beboere i 1 Værelses Lejligheder er steget fra gennemsnitlig 1,37 i 1940 til 1,43 i 1945, og i 2 Værelses Lejligheder fra 2,61 til 2,64. I København derimod er Boligtætheden kun steget i 2 Værelses Lejligheder, medens alle andre Lejlighedstyper viser en Nedgang paa samtlige Omraader. For samtlige Omraader under eet gælder, at voksne Beboeres Antal ikke er steget, idet Stigningen paa de 1 og 2 Værelses Lejligheder falder udelukkende paa Børneantallet.

Hvad angaar Antallet af Lejligheder med logerende, viser Tabellen, at dette Forhold praktisk taget er uforandret fra 1940 til 1945. Den tilsyneladende Nedgang i Procenten for 1 Værelses Lejligheder er kun af formel Natur, idet en Del Klublejligheder tidligere blev regnet som Lejlighed

med logerende, men i 1945 er regnet som selvstændige i Værelses Lejligheder.

De logerendes Antal er i Tiden 1940—45 vokset fra ca. 93 000 til ca. 101 000, en Stigning, der ganske svarer til Stigningen i Lejlighedsantallet.

Det var Det statistiske Departements Oplysninger, og jeg har givet disse Oplysninger uden egne Kommentarer og uden nogen som helst Tendens til eller Forsøg paa Agitation i den ene eller den anden Retning, men det er ikke alle, der har benyttet den samme Fremgangsmaade. Vi fra vor Side erkender fuldt ud, at der er Mangel paa Lejligheder og Boliger for logerende, og det er en Samfundsopgave for Stat og Kommune at hjælpe til med at afbøde denne Mangel. Det bør ogsaa høre med til at være en god Samfundsborger, at man ikke lægger sig paa tværs af de Bestræbelser, der udfoldes for at raade Bod herpaa; jeg mener yderligere, at enhver god Samfundsborger, der har Evne og Vilje, bør hjælpe til at løse Problemet.

Skønt der for Tiden er meget gunstige Finansieringsforhold, ikke mindst med Bidrag fra Staten, er den nødvendige Boligmængde vanskelig at fremskaffe, da Behovet er stort i alle Lande og der derfor er stærk Konkurrence om den knappe Materiale-mængde, hvortil kommer Mangel paa Arbejds-kraft. Det er et Forhold, som enhver Regering bliver nødt til at respektere. Bygnings- og Sundhedsvedtægter bør sikkert lempes for Tiden, men herom formoder jeg der vil blive gjort nogle Bemærkninger ved det tredie Lovforslag, som den højtærede Indenrigsminister har fremsat. Fra det Udvalg, som jeg har været Medlem af, foreligger der nogt Materiale, der synes at tyde paa, at det vil give et ikke ringe Antal Lejligheder, hvis man uden større Bekostning kan faa indrettet Tagetager med mere.

Med Hensyn til selve Boliganvisningsloven maa man have Lov til at mene, at den paa uvant Maade greb ind i bestaaende Retsforhold, og mange følte, at det of-fentlige rettede et unødigt Angreb paa disse Rettigheder. Vi fra vor Side vil tage Hensyn hertil uden dog at tabe af Syne, at Formaalet med en Boliganvisningslov er at faa den forhaandenværende Bolig-masse udnyttet bedst muligt. Disse to mod hinanden stridende Synspunkter maa inddrages i Overvejelserne, og vi maa da fremhæve, at det ikke gaar an at lukke Øjnene for noget af dem. Det er klart, at det vil lette Gennemførelsen og Forstaa-